

Одеська обласна державна адміністрація
Одеська обласна рада
Управління культури і туризму Одеської облдержадміністрації
Одеський обласний центр української культури

Обласний фестиваль-конкурс НАРОДНИЙ КОСТЮМ: МИНУЛЕ І СУЧАСНІСТЬ

НАРОДНИЙ КОСТЮМ:
МИНУЛЕ І СУЧАСНІСТЬ

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ

НАКАЗ № 146
від 29.08.2012 р.

Про проведення V обласного
фестивалю-конкурсу
„Народний костюм:
минуле і сучасність”

Згідно з планом роботи управління культури і туризму на 2012 рік, з метою збереження та розвитку багатонаціональних культурних традицій Одещини, залучення широких верств населення до аматорської творчості

НАКАЗУЮ:

1. Провести 18-22 вересня 2012 року в рамках Народної академії творчості (II засідання) V обласний фестиваль-конкурс „Народний костюм: минуле і сучасність”.
2. Організувати та провести з 21 вересня по 5 жовтня у виставковій залі обласного центру української культури обласну виставку за підсумками конкурсу.
3. Затвердити програму заходу, склад журі та оргкомітету (додаються).
4. Начальникам відділів культури і туризму райдержадміністрацій та виконкомів рад міст обласного значення протягом серпня 2012 року забезпечити проведення фестивалю на місцях та відрядити 21-22 вересня 2012 року до м. Одеса фіналістів для нагородження, участі в театралізованому святі, а також методистів декоративно-прикладного мистецтва районних (міських) будинків культури, майстрів народної творчості для участі у II засіданні Народної академії творчості.
 - 4.1. Витрати на відрядження віднести за рахунок сторони, що відряджає.
5. В.о. директора обласного центру української культури Вітос В.Г. взяти організаційних заходів щодо проведення та рекламно-інформаційної підтримки V обласного фестивалю-конкурсу.
6. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника начальника управління Флорова Д.Д.

Начальник управління

В. М. Станков

СКЛАД ЖУРІ

V обласного фестивалю-конкурсу „НАРОДНИЙ КОСТЮМ: МИНУЛЕ І СУЧАСНІСТЬ” (21-22 вересня 2012 року)

**ШТЕЛЬМАХ
Валентина
Сергіївна,**
голова Клубу
шанувальників на-
родного мистецтва ім.
Олександра Штель-
маха «Обереги»
(м. Іллічівськ),
голова журі

**ПАСІЧНА Зоя
Сергіївна,**
член Національної
спілки майстрів на-
родного мистецт-
ва України, Заслу-
жений майстер
народної творчості
України, лауреат
премії ім. Р. Палець-
кого 2007 року,
член НСХУ України

**ВІТОС Валентина
Гнатівна,**
в.о. директора
Одеського обласно-
го центру
української культу-
ри

**ПАНАСЮК
Маріанна
Василівна,**
провідний ме-
тодист відділу
декоративно-
прикладного мис-
тецтва ООЦУК

**МАЗУРОВА
Світлана
Степанівна,**
член Національної
спілки
кінематографістів
України, керівник
гуртка «Рукоділья»
Центру дитячої та
юнацької творчості
«Єврика»

**ДИМОВА Антоніна
Іванівна,**
зав.відділом
декоративно-
прикладного
мистецтва ООЦУК,
відповідальний
секретар

ПРОТОКОЛ

засідання журі по визначенню
переможців V обласного фестивалю-конкурсу
„НАРОДНИЙ КОСТЮМ: МИНУЛЕ І СУЧАСНІСТЬ”
(18 вересня 2012 року)

Переможці у номінації "З БАБУСИНОЇ СКРИНІ"

- 1 місце – Шапкіна Елеонора Сергіївна (м. Одеса)
1 місце – Кобилянська Людмила Олександрівна (с. Пужайкове Балтського р-ну)
1 місце – Деде Іванна Данилівна (с. Ярове Тарутинського р-ну)
- 2 місце – Федій Юлія Леонтіївна (с. Розалівка Котовського р-ну)
2 місце – Єфімова Людмила Іванівна (м. Ізмаїл)
2 місце – Григоращенко Єфросинія (с. Мардарівка Котовського р-ну)
- 3 місце – Старченко Ірина Юріївна (м. Одеса)
3 місце – Зелінська Яніна Анатоліївна (м. Котовськ)

Переможці у номінації "НАЦІОНАЛЬНИЙ КОЛОРИТ В СУЧАСНОМУ ОДЯЗІ"

- 1 місце – Дімова Марія Юхимівна (м. Ізмаїл);
- 2 місце – Карабаш Валентина Петрівна (с. Цибулівка Великомахайлівського р-ну Одеської обл.)
- 3 місце – Герчик Наталія Юріївна (м. Теплодар)

Переможці у номінації "ЕТНІЧНИЙ КОСТЮМ"

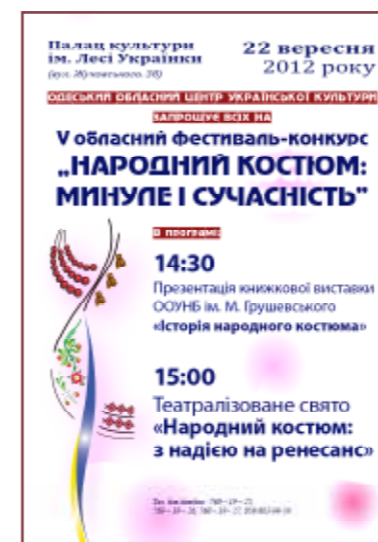
- 1 місце – Лагунова Ганна В'ячеславівна (викладач-методист вищої категорії Одеського театральнo - художнього училища)
- 2 місце – Орел Оксана Петрівна (с. Кремидівка Комінтернівського р-ну)

Голова журі	В.С. Штельмах
Члени журі	С.С. Мазурова З.С. Пасічна В.Г. Вітос М.В. Панасюк

ПРОГРАМА

проведення Народної Академії Творчості
(II засідання)

21 вересня 2012 року
(м. Одеса, вул. Польська, 20,
Одеський обласний центр української культури)

9.00 – 10.00	Заїзд та реєстрація учасників НАТ
10.00 – 12.00	Майстер-класи: • «Орнаменти та техніки вишивки, притаманні Півдню України» (проводить МАЗУРОВА Світлана Степанівна , член Національної спілки кінематографістів України, керівник гуртка «Рукоділья» Центру дитячої та юнацької творчості «Єврика»);
12.00 – 14.00	Майстер-класи: • «Дрібна пластика. Технологія виготовлення та розпису окарини» (проводить ГАРКАВЧЕНКО Олександр Іванович , художник-кераміст); • «Станковий та декоративно-прикладний розпис» (проводить ПАСІЧНА Зоя Сергіївна , член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, Заслужений майстер народної творчості України, лауреат премії ім. Р. Палецького 2007 року, член Національної спілки художників України); • «Мандала. Символічне значення та технологія виготовлення» (проводить Олена Олександрівна ОВЧИННИКОВА , стипендіат премії ім. Р. Палецького в номінації «Народна іграшка»)
15.00	Відкриття обласної виставки-конкурсу «Народний костюм: минуле і сучасність»
16.00-18.00	«Ручна вибірка на тканині» (проводить Ліана Петрівна СЕРЬОГІНА , майстер в техніці холодний батик)

22 вересня 2012 року
(м. Одеса, Палац культури ім. Лесі Українки)

14.30	Презентація книжкової виставки «Історія народного костюма» Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського
15.00	Театралізоване свято-фестиваль «Народний костюм: минуле і сучасність» (урочисте закриття, церемонія нагородження переможців і учасників фестивалю)

Номінація "З БАБУСИНОЇ СКРИНІ"

1 місце

Український повсякденний костюм з колекції Людмили КОБИЛЯНСЬКОЇ (с. Пужайкове Балтського р-ну)

Український жіночий весільний костюм, XIX ст., з колекції Елеонори ШАПКИНОЇ (м. Одеса)

Болгарський повсякденний одяг (1924 р.) з колекції Іванни ДЕДЕ (с. Ярове Тарутинського р-ну)

2 місце

Українська жіноча сорочка (Полтавщина, кінець XIX ст.) з колекції Людмили ЄФІМОВОЇ (м. Ізмаїл)

Весільна сорочка (1880 р.) з колекції Юлії ФЕДІЙ (с. Розалівка Котовського р-ну)

Весільна сукня (1856 р.) з колекції Єфросинії ГРИГОРАШЕНКО (с. Мардарівка Котовського р-ну)

3 місце

Українська чоловіча сорочка, повсякденна (Вінницька обл., 1938 р.) з колекції Ірини СТАРЧЕНКО (м. Одеса)

Сорочка (1959 р.) з колекції Яніни ЗЕПІНСЬКОЇ (м. Котовськ)

Номінація "НАЦІОНАЛЬНИЙ КОЛОРИТ В СУЧАСНОМУ ОДЯЗІ"

1 місце

Українські весільні костюми Ізмаїльського Палацу культури ім. Т.Г. Шевченка (костюмер Марія ДІМОВА)

2 місце

Українська святкова жіноча сорочка, ХХ ст., з колекції Валентини КАРАБАШ (с. Цибулівка Великомихайпівського р-ну)

3 місце

Український жіночий костюм (Чернівецька обл., Заставнівський р-н) з колекції Наталії ГЕРЧИК (м. Теплодар)

Номінація "ЕТНІЧНИЙ КОСТЮМ"

1 місце

Сценічний жіночий святковий костюм, Росія, робота Марії СРЕПКОВОЇ, студентки ІІ курсу Одеського театрално-художнього училища (кер. викладач-методист вищої категорії Ганна ПАГУНОВА)

2 місце

Німецький весільний костюм (Баварія), ХІХ ст. з колекції Оксани ОРЕП (с. Кремидівка Комінтернівського р-ну, Німецький культурний центр)

ТЕАТРАЛІЗОВАНЕ СВЯТО «НАРОДНИЙ КОСТЮМ: З НАДІЄЮ НА РЕНЕСАНС»

(22 вересня 2012 року)

Ведучий (за сценою):

Народне вбрання, обереги долі - це закодований запис всесвіту! Цей всесвіт, на щастя, вже повертається до нас, пройшовши крізь пітьму забуття, холодні сутінки нерозуміння й байдужості, підступну мішуру блиску і розкоші та духовну пустку «хай-теківського» сьогодення!

Щедримі сходами справжнього, народного вбрання з глибин історії проростає наш фестиваль: «Народний костюм: з надією на ренесанс!».

На сцені лауреат Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів ансамбль «МЛада» Одеського обласного центру української культури.

Танцює народний ансамбль танцю «Дана», «Березнянка» (лунають фанфари, на сцені з'являється ведучий)

Ведучий: Доброго дня, шановні друзі!

Ми раді вітати присутніх в цій чудовій залі. Учасників, гостей та запрошених фестивалю «Народний костюм: з надією на ренесанс!».

Засновники фестивалю-конкурсу - Одеський обласний центр української культури за підтримки управління культури та туризму Одеської обласної державної адміністрації і «Інтелектуального форуму». Сьогоднішній фестиваль ювілейний - проводиться вже в'яте в нашо-

му регіоні.

Географія учасників і гостей фестивалю вже давно вийшла за кордони Одеської області. В ньому приймали участь представники Волинської, Львівської, Івано-Франківської, Вінницької та інших областей і міст України. Також, активну участь у попередніх фестивалях брали і Центри національних культур, які гідно представляли свої костюми та творчість на теренах Одещини.

Оскільки наш фестиваль є ще й конкурсом, то над оцінку багатющої скарбниці народного надбання працювало компетентне журі у складі:

Голова журі – Штельмах Валентина Сергіївна, голова Клубу шанувальників народного мистецтва ім. Олександра Штельмаха «Обереги» (м. Іллічівськ).

Члени журі:

Пасічна Зоя Сергіївна – член національної спілки майстрів народного мистецтва України, заслужений майстер народної творчості України, лауреат премії ім. Р. Палецького, член національної спілки художників України;

Вітос Валентина Гнатівна – в.о. директора Одеського обласного центру української культури;

Мазурова Світлана Степанівна – член національної спілки кінематографістів України, керівник гуртка «Рукоділья» Центру дитячої та юнацької творчості «Єврика»;

Панасюк Маріанна Василівна - провідний методист відділу декоративно-прикладного мистецтва Одеського обласного центру української культури;

Димова Антоніна Іванівна – завідувача відділом декоративно-прикладного мистецтва Одеського обласного центру української культури.

Цього року фестиваль-конкурс проходить за трьома номінаціями:

«З бабусиної скрині»,
«Етнічний костюм»,
«Національний колорит у сучасному одязі».

На конкурс представлено національне вбрання з приватних колекцій майстрів декоративно-ужиткового мистец-

тва зі всієї Одещини. І саме сьогодні ми з вами дізнаємось імена переможців в усіх номінаціях, але це буде трохи згодом. Ми ж розпочинаємо наше свято.

Для урочистого відкриття запрошую на сцену заступника начальника управління культури і туризму Одеської обласної державної адміністрації Дмитра Флорова і представника ГО «Інтелектуальний форум» Ларису Козловську.

(виступи Д. Флорова і Л. Козловської)

Ведучий: Наші далекі предки знали щось дуже глибинне і велике про потаємний зв'язок людини з її Творцем. Вони жили у гармонії з природою, були могутніми у своїй владі над світом і над власною долею. Ніщо в їх побуті не творилося лише задля прагматичної доцільності. Кож-

на річ повинна була мати ще й вище призначення, закладене у певному символі. І якщо говорити про вишиття на українському одязі, про орнаментальну символіку крою, то усі разом вони

творили своєрідний енергетичний «панцир» для тіла і душі, для землі, на якій жили і працювали, для всього суцього.

Дефіле «Квіти України» у виконанні студентів Одеського професійного ліцею технологій і дизайну ПНПУ ім. К. Д.Ушинського.

У виконанні лауреата Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів, солістки Одеського обласного центру української культури Олени Таркановської лунає пісня «Духмяна ніч»

Ведучий: Плетуть вінки із квітів і барвінку,

А наш вінок – із націй і культур,

Живий, красивий і різноманітний,

Із тих, що на Одещині живуть. Виходить «Роден край» без оголошення.

На сцені народний вокальний колектив болгарської пісні «Роден край» Ренійського обласного центру національних культур. Звучить болгарська пісня.

Ведучий: Зразки народного болгарського вбрання представив народний вокальний ансамбль болгарської пісні «Роден край». Багато спільного у долі українського й болгарського народів. І хоч часом чорних барв було більше у їхньому житті, та вони зберігали протягом століть свою мову і пісні, традиції і звичаї, різнобарв'я тканин і вишивок. Передавали від покоління до покоління культ краси, віру в добро та силу праці. І зуміли

зберегти свою традиційну культуру, своє національне вбрання, стиль, крій, орнаментация якого дуже перекликається з українським. І вже на полотні переважають світлі кольори, червоні, що являються символами добра і вічної любові: до людей, до землі, яка дала їм прихисток та стала для них батьківщиною.

З великим задоволенням запрошую до виступу танцювальний колектив «Сімейний сувенір» з Арцизького району. Хочу зауважити, що його учасники – представники трьох поколінь однієї родини.

Виступ танцювального колективу «Сімейний сувенір».

Народний вокальний ансамбль болгарської пісні «Роден край» Ренійського обласного центру національних культур

Ведучий: Вітаємо на сцені представників Росії. Для вас танцює Олександра Стратуленко – «Танок з хустинкою».

«Танок з хустинкою» у виконанні Олександри Стратуленко.

Пісня «Кукушка» - виконує Юлія Захарченко.

Народний ансамбль танцю «Дана» - «Козачий танок».

Ведучий: Театральний костюм завжди відображає ту епо-

ху, в якій відображається дія спектаклю. Для створення театрального костюма художники-декоратори використовують різноманітні джерела інформації і любов до рідної землі та свого міста. А ось те, що з цього виходить, всім присутнім продемонструють студенти Одесько-

го театраль-художнього училища.

Дефіле з російськими історичними костюмами у виконанні студентів Одеського театраль-художнього училища під керівництвом викладачів-методистів вищої категорії Ганни Лагунової та Любові Єгорової.

Ведучий: Грузія...Країна гір, талановитих людей та неповторного колоритного одягу, який демонструє нам юна виконавиця Ніно Хуппенія.

Звучить пісня у виконанні Ніно Хуппенії.

Ведучий: Любов до своєї батьківської землі народжується від маминої пісні, яка звучала над колискою, коли вона мережила дитячу сорочку. В угорських сім'ях такі сорочки передаються від батьку синові, від мами доньці, зберігаючи давні традиції. Зразки угорського вбрання демонструє народний ансамбль танцю «Дана».

Вітайте на нашій сцені народний ансамбль «Дана» - «Угорський танець»

Ведучий: Важливими віхами у житті кожної людини, як ведеться, є народження дитини та сім'ї. Тому зараз до вашої уваги композиція «Бессарабське весілля» у виконанні студентів училища культури і мистецтв ім. Данькевича

«Бессарабське весілля» у виконанні студентів Одеського училища культури та мистецтв ім. К.Ф.Данькевича (керівник Юлія Творілова).

Ведучий: Кожній людині притаманна любов до рідного краю, «малої Батьківщини», як ми часто величаємо цю непримітну цятку на карті, де з'явилися на світ. Чуття Вітчизни супроводжує нас усе життя. Це почуття є одним з найсвітліших і найсвятіших.

На землі Одещини знайшли свою малу батьківщину більше 130 народностей. Так, ми різні зовні, можливо. Але під неординарністю цих сорочок, свиток, кептарів, косачок, бессарабських мант, закарпатських гунь, полотнянок, цих вишивок та гаптувань живе одна українська душа. Чи на Волині народилася вона, чи в Причорномор'ї, а чи на Донбасі... Душа, яка по вінця наповнена любов'ю до землі, що стала рідною для молдован, поляків, болгар, греків, гагаузів. Душа – віддана Україні. І саме зараз на цю сцену вийшли представники невеличкої частини багатонаціональної Одещини, нехай про їхній народ говорить їхнє національне вбрання.

На сцені народний ансамбль німецького центру зустрічей «Відродження». Хореографічна композиція «Це моя земля».

Ведучий: Народний одяг українців – яскраве й самобутнє культурне явище, котре не обмежувалося функціональним призначенням, завжди виступаючи у вигляді упередженого духовних традицій народу та його світоглядних уявлень.

Характерною рисою традиційного українського одягу є надзвичайна мальовничість, яка відбиває високий рівень культури виробництва, володіння багатьма видами й техніками опрядження та оздоблення. Південною специфікою були позначені матеріали для одягу, техніка та мотиви орнаменту – особливо сорочок. А тим паче вишитих

материнськими руками. Про мамину сорочку співає Світлана Рубанович.

«Мамина сорочка» - співає Світлана Рубанович.

«Вишивальниці» - хореографічна композиція у виконанні учасників танцювального ансамблю «Едельвейс».

Ведучий: Кажуть, що національний костюм є обличчям народу, а його душею є пісня. Неповторна і самобутня, як і сам народ.

Вітайте на сцені фольклорний гурт «Заграва».

До вашої уваги виступ фольклорного колективу «Калина» Ренійського обласного центру національних культур.

Ведучий: Чарівниці мої, українки,
Задивляюсь на вашу красу.
Від свого вересневого ранку
Вдячне слово про вас я несу.
І, немов солов'ї вечорами
Подаруйте найкращі пісні,
Ті пісні, що відмалечку й
мами,
Що озвучили серце мені.

Для вас співає Софія Садовська «Черевички»

«Батьківська пісня» у виконанні Наталії Петренко.

Ведучий: Під ваші бурхливі оплески запрошую на сцену найменшу учасницю нашої програми - Ганнуса Хомякова з піснею «Мамина киця».

«Мамина киця» - співає Ганнуса Хомякова

Інструментальна композиція «Коломийки» - Софія Фіцула.

Артем Костенко «Три тополі».

Ведучий: «Етностиль» сьогодні в моді. Хоча, мода - це прихлива дама, вона швидко змінюється, але стиль залишається. І ніякої іронії в цьому немає, адже народний одяг завжди дивовижно яскравий й колоритний. Він приваблює своєю вишуканістю, простотою. Саме це і зберегло його таким сучасним і він залишається й досі поза часом. То ж не дивно, що вишиванки селянок модні і до нині, в той час як шати аристократів давно вже стали музейними експонатами.

Звичайно, народний костюм сьогодні, який використовують в побуті, видозмінився в порівнянні з початковим його виглядом і ці зміни не завжди на краще. Але, з іншого боку, саме те, що народний костюм трансформується, підтверджує: він живий!

І саме це ми можемо побачити в яскравих барвах реконструйованих костюмів руками студентів ліцею технологій і дизайну Південноукраїнського Національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського.

Дефіле «Дежа-вю» у виконанні студентів Одеського профе-

сійного ліцею технологій і дизайну ПНПУ ім. К.Д.Ушинського.

Ведучий: Ну а зараз переходимо до самої приємної місії нашого фестивалю-конкурсу – попереду церемонія нагородження.

Переможці у номінації "З бабусиною скрині":

1 місце – Шапкина Елеонора Сергіївна (м. Одеса);

1 місце – Кобилянська Людмила Олександрівна (с. Пужайкове Балтського р-ну);

1 місце – Деде Іванна Данилівна (с.Ярове Тарутинського р-ну);

2 місце – Федій Юлія Леонтіївна (с. Розалівка Котовського р-ну);

2 місце – Єфімова Людмила Іванівна (м. Ізмаїл);

2 місце – Григорашенко Єфросинія (с. Мардарівка Котовського р-ну);

3 місце – Старченко Ірина Юріївна (м. Одеса);

3 місце – Зелінська Яніна Анатоліївна (м. Котовськ).

Переможці у номінації "Національний колорит в сучасному одязі":

1 місце – Дімова Марія Юхимівна (м. Ізмаїл);

2 місце – Карабаш Валентина Петрівна (с. Цибулівка Великомахайлівського р-ну Одеської обл.);

3 місце – Герчик Наталія Юріївна (м. Теплодар);

Переможці у номінації "Етнічний костюм":

1 місце – Лагунова Ганна В'ячеславівна (викладач-методист вищої категорії Одеського театральнo-художнього училища);

2 місце – Орел Оксана Петрівна (с. Кремидівка Комінтернівського р-ну).

Ведучий: Наші вітання переможцям та всім учасникам нашого фестивалю-конкурсу. До наших вітань приєднується Ірина Подгорна.

«Не давайте суму жити» - Ірина Подгорна.

Ведучий: Я думаю, всі присутні помітили, що переважна більшість учасників нашого конкурсу – це дівчата та жінки. Для всіх вас – чарівних, прекрасних, талановитих співає лауреат Міжнародних та Всеукраїнських фестивалів і конкурсів, соліст Одеського обласного центру української культури Віталій Ончуленко.

«Ніч яка місячна» - Віталій Ончуленко.

Ведучий: Людське безсмертя з роду і до роду, Увись росте корінням родо-воду. І тільки той, у кого серце чуле,

Хто знає, береже минуле, Хто вміє шанувати сучасне, Лиш той майбутнє вивершить прекрасне.

На сцені Олена Таркановська та ансамбль «Viva-Нахнення» - «Квітка-душа».

Ведучий: На цьому нашу святкову програму завершено. На все добре і до нових зустрічей!

Матеріали підготували:

В.Г. Вітос

А.І. Димова

Редактор:

В. Г. Вітос

Фото:

М.В. Панасюк

В.М. Картамишев

Комп'ютерні роботи:

А.І. Димова

Відповідальний за випуск:

М.О. Діденко

**Одеський обласний центр української культури, м. Одеса, вул. Польська, 20
т / ф: (048) 760-19-26, т.: (048) 711-78-50, 760-19-25, 760-19-27, 722-10-13**